

Приказки
на източните
народи

ТРИТЕ ДРАКОНОВЦЯИЦА

Народна
младеж

ТРИТЕ ДРАКОНОВИ ЯЙЦА

ПРИКАЗКИ НА ИЗТОЧНИТЕ

НАРОДИ

Превод: Красин Химирски, Бора Друмева, Бунджи Обунай, Катерина Венедикова, Стефка Калчева, Емил Вълчев, Димитър Защев, Михай Христу

chitanka.info

Щом разтворят този сборник, читателите ще забележат на една от първите му страници няколко реда, изпъстрени със странни знаци — това са заглавията на книгите, от които са преведени приказките в сборника. Вече имаме възможност да посочваме точно от какъв език, от коя книга на този език са подбирали източните приказки, тъй като трудните и интересни езици на източните народи стават известни и в България.

Източните приказки винаги са били много увлекателно четиво и за децата, и за възрастните. Често пъти в тях се разказва за съвсем непознати, чудновати неща, за невероятни събития и същества. Хиляди години тези приказки са се предавали от уста на уста по земите на далечните източни страни. А когато са тръгвали на далечен път, търговци и пътешественици, воини и монаси са ги разнасяли по света. Но дори и в най-отдалечени места слушателите са откривали и по нещо познато, нещо свое. Същото могат да направят днес и нашите читатели — защото приказката разказва за хората, където и да живеят те. Веселият индонезийски хитрец Си Кабаян прилича много на своя български побратим Хитър Петър, еднаква съдба имат лакомият чакал от персийската приказка за бабичката и чакалът и глупавият вълк от българските приказки — и двамата остават без опашка.

Но заедно с това читателите ще узнаят и много нови неща: ще четат за Великата китайска стена, за природата на Бирма, за нравите на японци и персийци.

Точно това е целта на преводачите, които са вложили труд в този сборник — да покажат как живеят, какво обичат, на какво се смеят народите на Изтока, да накарат читателите след прочитането на тези няколко приказки вече сами да търсят нещо ново, да се интересуват от огромната и богата източна култура.

Съставителят

ДЖОКОЛИНГЛУНГ

ИНДОНЕЗИЙСКА ПРИКАЗКА

Едно време на остров Ява царствувал раджа човекоядец на име Девата Ченгкар. Всеки ден първият му министър доставял по една жертва. Населението на царството било обречено на изтребление. Всички се страхували от кръвожадния раджа, но никой не смеел да му се противопостави.

По това време в Ява дошъл странник от далечни земи. Казвал се Хаджи Сака. Като минавал през село Меданг Кавит, толкова му харесало, че решил да остане там завинаги.

Не след дълго дошъл ред и на това село да прати човешка жертва на раджата човекоядец. Било решено да изпратят вдовицата, в дома на която живеел Хаджи Сака. Като чул това странникът, сърцето му се свило. Той не можел да приеме жестокото решение и пожелал сам да се яви при раджата.

Отвели го при първия министър, който го въвел при раджата. Хаджи Сака се поклонил и казал:

— Милост, господарю, най-велик раджа на земята! Знам, че малко ми остава да живея на този свят. Нямам нищо против да бъда изяден, но те моля да изпълниш едно мое желание. Ти си толкова велик и щедър, че няма да ми откажеш.

Раджата огледал Хаджи Сака и много се зарадвал. Пред него стоял млад и строен момък. Предвкусвайки хубавата закуска, раджата го запитал какво е желанието му.

— Много дребно — отговорил Хаджи Сака. — Наредете преди смъртта да ми дадат едно парче земя, голямо колкото чалмата ми.

Раджата сметнал, че това е много малко, и се съгласил да изпълни желанието му. Той не знаел, че Хаджи Сака е изпратен от господаря на вселената, за да сложи край на злодеянията на човекоядеца.

Започнали да развиват чалмата на Хаджи Сака, но платът ставал все по-дълъг и по-дълъг и скоро надхвърлил пределите на царството.

Раджата разбрал, че е настъпил краят му. Тогава Хаджи Сака грабнал кръвожадния раджа и го хвърлил в Южния океан.

Но лошият раджа не загинал, а се превърнал в бял крокодил и се заклел да отмъсти на Хаджи Сака.

Народът изbral своя избавител за раджа и го нарекъл Прабу Джоко. Не минало много време и новият раджа се сдобил с наследник. Детето било много странно и имало снага на змей. Прабу Джоко не искал да го признае за свой син и се опитал да се отърве от него. Но змеят бил голям и силен. В цялото царство нямало човек, който може да му излезе насреща. Тогава раджата решил да го погуби с хитрост. Заповядал му да се яви и му казал:

— Ако искаш да те призная за свой син, трябва да ми докажеш своята преданост и храброст и да извършиш дело, достойно за син на раджа.

Змеят отговорил:

— Всяка твоя заповед ще изпълня, господарю!

Тогава Прабу Джоко наредил:

— В Южния океан живее един бял крокодил, който се е зарекъл да ме убие. Ако успееш да го победиш, ще те призная за свой син.

Прабу Джоко поставил и още няколко условия. Както на отиване, така и на връщане змеят трябало да пълзи под земята. Ако успеел да убие белия крокодил, трябало да донесе главата му, напълнена с морска вода и водорасли.

„Змеят е голям, но не е много умен и едва ли ще изпълни заповедта — помислил си раджата. — Могъщият Девата Ченгкар в образа на бял крокодил сигурно ще победи змея.“

Но не станало тъй, както си мислил раджата. Джоколинглунг^[1] — така се казвал синът на Прабу Джоко — бил много храбър. Той знал силата си и вярвал в нея. Щом получил заповедта, Джоколинглунг веднага се отправил към Южния океан.

Дълго търсил белия крокодил и най-сетне го намерил. Между двамата започнала лута битка. Джоколинглунг надвил белия крокодил и му отрязал главата. Напълнил я с морска вода и водорасли, както поискал раджата. На връщане запълзял под земята. И понеже не знал точно къде е столицата на царството, на няколко пъти излизал на повърхността, за да види дали е пристигнал. Искало му се колкото може по-бързо да се върне, за да го признае баща му за свой син. И

като разбирал, че царството е още далеч, отново запълзявал под земята. Там, където се появявал, бликвали солени извори. По-късно хората започнали да добиват от тях сол. Най-сетне Джоколинглунг пристигнал в столицата. Явил се при раджата и му предал трофеите, които носел.

Раджата не могъл да наруши дадената дума и трябвало да го признае за свой син. Настанил го да живее в езерото до царските палати. Но скоро пак почувствуval, че змеят му е в тежест. Всеки ден му давали различни птици и домашни животни за храна. Ако продължавало така, всички полезни животни в царството щели да свършат. Прабу Джоко се замислил как да спаси полезните животни от изтребление. Повикал Джоколинглунг и му казал:

— Сине мой, имаш голяма заслуга пред мене и моето царство. Ти уби врага, който постоянно ни заплашваше. Но аз ще бъда много доволен от тебе, ако направиш още нещо. Ти трябва да се усамотиш в планината и да молиш за милостта на боговете. Може би те ще те възнаградят за досегашните ти страдания и преданост и ще ти върнат човешкия облик. Тогава ти ще можеш да наследиш престола ми. Но по време на своето отшелничество не трябва да ядеш нищо друго освен това, което само влезе в устата ти.

Като чул желанието на баща си, Джоколинглунг се усамотил в джунглата. Там водил напълно отшелнически живот. Стоял с широко раззината уста и по този начин добивал храната си. Джоколинглунг престоял неподвижно много години. Тялото му постепенно било затрупано с пръст и обрасло с трева и храсти. Вече никой не могъл да го забележи.

Веднъж десет биволарчета били застигнати от пороен дъжд на същото място, където се намирал Джоколинглунг. Уплашени, те потърсили подслон и без да забележат, нахълтали в пастта на змея — помислили я за пещера.

При себе си не пуснали само едно от биволарчетата, което било болно. И само то останало живо — другите били погълнати от змея.

Оттогава народът нарича това място Кесонго, което на явайски значи девет. И до ден-днешен там се чуват гласове, идващи от дън-земя, които приличат на гласовете на деветте биволарчета.

По тези гласове хората гадаят какво ги очаква — дали ще вали дъжд, или ще настъпи суша, дали посевите ще бъдат нападнати от

скакалци, или ще има мир и щастие.

[1] Джоколинглунг на явайски значи „дългият момък“. ↑

ДВУГЛАВИЯТ ФЕНИКС КИТАЙСКА ПРИКАЗКА

Имало едно време двама добри приятели, кажи-речи, връстници. Те много се обичали: правят каквото правят — заедно го правят, ядат каквото ядат — заедно го ядат. Веднъж единият от тях заболял тежко и умрял. Не след дълго и другият от мъка по скъпия си приятел заболял и умрял. След смъртта двамата се превърнали в двуглава птица феникс — с четири крака, две крила и две тела, слепени по средата. Така, където и да отиде фениксът, двамата приятели били все заедно, заедно търсели всеки ден храна по дърветата, заедно кълвели плодове, кацнали на някой клон.

Един път в гората дошъл на лов някакъв ловец с пушка през рамо. Той видял как двуглавият феникс кълве плодове на върха на едно дърво — едната глава намира узрял плод, но не го изяжда целия, а оставя и за другата. Видял ловецът колко много се обичат двете глави и ръката му не се вдигнала да стреля.

У дома си ловецът разказал на всички за двуглавия феникс и тази история бързо се разнесла. Стигнала чак до царя. Царят веднага пратил един свой ловец в гората да улови невижданата птица. Царският ловец навлязъл чак в гъсталака, търсил дни наред, но нищо не намерил. Неочаквано една сутрин той открил двуглавия феникс — кълве плодове на върха на едно дърво. Ловецът вдигнал пушката и се прицелил, но тъкмо да стреля — и фениксът прелетял на друго дърво. Прицелил се втори път — пак същото. Така ставало няколко пъти. Ловецът просто не знаел какво да прави. Почнало да се смрачава и той тръгнал да се връща мрачен и с празни ръце.

Вкъщи той много мислил, докато накрая измислил какво да прави. Цяла нощ плел примки и още в зори хукнал към гората. Там окачил примките по върховете на онези дървета, които били отрупани със зрели плодове. Щом разсъмнало, двуглавият феникс долетял да кълве плодове — и една примка му оплела краката. Царският ловец го хванал и веднага го занесъл на царя, който пък сложил феникса в

красива клетка и всеки ден го хранел с най-хубави плодове и го поял със сладка вода. Макар и в клетка, двете глави пак се обичали както преди: ядат ли — заедно ядат, пият ли — заедно пият. Като виждал тази привързаност, царят почнал да завижда. Той намислил да раздели главите и да направи два феникса. Затова почнал да храни само едната глава, на другата зърнце не давал. Но като видяла, че другата няма какво да яде, хранената глава, колкото и да я принуждавали, нищичко повече не искала да кълвне. Царят се ядосал и казал:

— Как може, този феникс не ми се подчинява!

Заповядал да ударят гонга и свикал в двореца всичките си сановници.

— Ако някой от вас — казал им той, — намисли как да се разделят главите на този феникс и от него да станат два живи феникса, ще му дам половината си царство.

Един сановник излязъл напред и казал:

— Ако ваше величество удържи думата си, аз бих искал да опитам. Но трябва да ми позволите да го занеса у дома — и за един месец работата ще бъде свършена.

Царят се съгласил, казал, че ще удържи думата си, и веднага му дал клетката.

У дома си сановникът закачил клетката под стряхата. Всеки ден сам най-грижливо избирал за феникса храна и плодове, а после дълго седял край клетката и внимателно гледал как двете глави приятелски кълват заедно. Гледал и мислел — как да ги раздели и да получи обещаното половин царство. След известно време той открил, че понякога двете глави се извръщат в противоположни посоки, и си помислил: ето сгоден случай да ги разделя!

На другия ден, щом видял, че двете глави на феникса се извръщат, той бързо приближил до едната, тихично й казал на ухото: „Шу-шу-шу...“ — и веднага си влязъл вкъщи.

Другата глава се обърнала.

— Какво ти каза сановникът? — попитала тя.

— Каза нещо, ама думичка не разбрах! — отговорила главата, на която шушукали.

Минал един ден и сановникът пак използувал момента, приближил се до същата глава, казал й на ухото: „Шу-шу-шу...“ — и веднага си влязъл вътре.

Другата глава бързо се обърнала:

— Какво казва сановникът, и все на тебе? Кажи ми и аз да разбера!

Но първата глава, която слушала сановника, пак не могла да съобщи на любимия си приятел онова, което сановникът ѝ бил казал, и само повторила:

— Говори нещо, ама аз думичка не разбрах!

Втората глава започнала да се съмнява:

— Кой знае, може би сановникът смята да ме заколи! Защо да не ми кажеш честно?

Така продължило доста време. Главата, която не чувала „думите“ на сановника, все по-малко вярвала на своя обичен приятел, двете глави почнали често да се карат, докато веднъж, по време на една свада, те се дръпнали на две различни страни и тялото им се разцепило по средата. Така от двуглавия феникс се получили два феникса.

Като видял това, сановникът много се зарадвал, грабнал клетката и отишъл в двореца. Там той поискдал от царя земите на половината царство, които трябвало да получи. Но царят му отговорил:

— Не бързай, има време, по-нататък и за това ще приказваме!

А по-нататък, споменел ли сановникът за половината царство, царят веднага почвал да го залъгва с най-красиви думи. Тъй си останал сановникът без награда. Дори царският ловец, който уловил двуглавия феникс, нищичко не получил.

НЕВИДИМОТО СЛАМЕНО НАМЕТАЛО ЯПОНСКА ПРИКАЗКА

Имало едно време един шегобиец. Той искал да се сдобие с невидимото наметало на вълшебника Тенгу, който имал гарванова глава и живеел в планината. Внезапно му хрумнала една хитрина и той си рекъл: „Хайде да измамя Тенгу!“

Приготвил шегобиецът бамбукова тръбичка и с нея отишъл в планината, където живеел вълшебникът. Почнал да гледа през тръбичката и да говори високо, за да го чуе Тенгу:

— Каква чудесна тръбичка! Ехе-е-е, градовете и селата на луната се виждат като на длан!

Както и предполагал, Тенгу се явил пред него и му рекъл:

— Искам да погледна през тръбичката ти. Ще ми я дадеш ли срещу моето невидимо наметало?

— Хм... Добре, заповядай.

И шегобиецът получил от вълшебника невидимото наметало. Наметнал го — и станал невидим. Дори Тенгу не могъл да го види. Така шегобиецът слязъл от планината.

От радост не го свъртало вкъщи и решил да се поразходи. Излязъл с невидимото наметало. По улицата вървял важно един самурай^[1]. Шегобиецът се приближил и го дръпнал за ухoto.

— Ох, ох! Кой ме дръпна за ухoto?! — викнал самураят. Погледнал наляво, погледнал надясно, но не разbral кой е направил това.

А шегобиецът забелязал един мъж, който излизал от обущарницата с чехли в ръка. Приближил се до него и взел чехлите от ръката му. Хората наоколо гледали учудено — чехлите сами танцуvalи.

Завалял дъжд. По улицата вървяла млада жена с отворен чадър. Шегобиецът тръгнал след нея и внезапно взел чадъра. От страх жената изгубила ума и дума. Чадърът като че ли сам се понесъл във въздуха.

Вървял шегобиецът, вървял и видял една рибарница. Влязъл вътре и взел една риба. Рибарят облещил очи от учудване и извикал:

— Ай, ай! Вижте! Рибата се движи!

А рибата плувала във въздуха като във вода. Хората се смяiali. Дори кучетата я подгонили с лай.

Свечерило се. Шегобиецът се върнал вкъщи. Свалил наметалото и го закачил до огнището. Скоро жена му се прибрала вкъщи от пазар. Забелязала наметалото и си рекла: „Какво мръсно наметало!“. Свалила го от закачалката и го хвърлила в огъня.

На другата сутрин шегобиецът място не могъл да си намери от яд, като разbral, че наметалото станало на пепел. Внезапно му хрумнало да изгребе пепелта от огнището и да се посипе целият с нея. Както си и мислел, тялото му веднага станало пак невидимо.

Шегобиецът излязъл от къщи. Вървял по улицата, вървял и видял една кръчма. Влязъл вътре, легнал по корем и започнал да пие вино направо от бъчвата. От устата му потекло вино. Пепелта се измила и

устните започнали да се виждат. Кръчмарят и слугите се смаяли и викнали:

— Вижте! Вижте! Устни!

— Устните сами пият!

Шегобиецът бързо излязъл от кръчмата. Пепелта по корема и дланите му също се била изтрила. Слугите го подгонили. Хората вдигнали врява:

— Гледайте! Гледайте!

— О-о, ужас!

— Какво чудовище!...

— Хайде да го хванем!

Много хора го подгонили. Шегобиецът бягал презглава. Облял се в пот. Лицето му станало видимо. Гърбът и краката му станали видими. Най-сетне той трябало да бяга съвсем гол пред всички.

На пътя му имало река. Той скочил от моста. Измил пепелта от тялото си и излязъл от водата с наведени очи. Хората го заобиколили и рекли:

— Защо вършиш тия щуротии?

— Защо се направи на чудовище?

Шегобиецът паднал ничком на земята и обещал:

— Няма вече да правя така.

[1] Самурай — член на военно-феодалното съсловие през епохата на феодализма в Япония. ↑

БАБИЧКАТА И ЧАКАЛЪТ ПЕРСИЙСКА ПРИКАЗКА

Имало някога в едно село стара жена. Дворът ѝ бил пълен с кокошки и петли и тя ги обичала много. Грижела се добре за всички, но между тях имало един петел — златист, късокрак и качулат, който ѝ бил най-свиден. Бабичката се занимавала ден и нощ с тоя петел и се чудела как да му угоди. Тя имала и една кокошка, която по хубост не отстъпвала на петела — късокрака и качулата, само че шарена, черна с бяло. Кокошките снасяли яйца, лягали да ги мътят, от яйцата се излюпвали пиленца и пораствали. Така кокошките и петлите ставали все повече и повече.

Веднъж един хитър чакал дочул, че от тази къща се носи кудкудякане и кукуригане. Още същата нощ той дошъл, уловил няколко птици, отнесъл ги и ги изял. На сутринта старата жена разбрала какво е станало, но не ѝ дожаляло кой знае колко, защото птиците ѝ били много.

Чакалът започнал да краде всяка нощ, а бабичката нехаела, докато една нощ той попаднал на късокракия петел красавец, хванал го за гушата и го отмъкнал.

На сутринта, когато бабичката се събудила и видяла, че петелът е изчезнал, тя вдигнала такъв шум и такава олелия, че събрала съседите.

На другия ден бабичката сложила капан пред кокошарника, та ако дойде чакалът, да се хване в капана.

И ето че чакалът пак дошъл и се хванал в капана. Грабнала бабичката бухалката, нахвърлила се върху него и почнала да удря, където завари. Чакалът искал да се измъкне по-скоро от капана, дърпал се, дърпал се, докато опашката му се откъснала и той примрял от болка в един ъгъл на двора. Когато дошъл на себе си, бабичката му казала:

— Не исках да те пребия и да те оставя без опашка. Ти си виновен! Ти отвлече моя петел хубавец. Ставай сега, вземи си откъснатата опашка и се махай от къщи!

Но чакалът казал:

— Къде да ида без опашка? Срам ме е — и от роднини и близки, и от вълци и лисици. Ела и ми заший опашката. Аз пък ще ти донеса твоя късокрак петел.

— Най-напред иди и ми донеси петела — рекла му старата жена, — тогава ще ти зашия опашката.

— Най-напред я заший, да видя умееш ли да шиеш — отговорил чакалът.

Тогава старата жена зашила опашката на чакала, но я зашила наопаки Чакалът се зарадвал, побягнал и извикал:

— Излъгах те, аз изядох твоя петел, вече и насьн няма да го видиш.

— Аз пък ти заших опашката наопаки! — отвърнала бабичката.

Погледнал чакалът и какво да види — наистина опашката му била зашита наопаки. Помислил си: „За едно животно е по-добре да няма опашка, отколкото опашката му да е наопаки!“. Прехапал със зъби шевовете на опашката и я хвърлил.

Тогава той намислил да събере около себе си цяла глутница чакали без опашки. Започнал да вие и за кратко време около него се събрали четиридесет-петдесет гладни чакали. Казал им:

— Тук наблизо има голяма река с едра хубава риба. Елате през нощта заедно да наловим риба и да я изядем.

Предвкусвайки рибата, чакалите се събрали вечерта, а хитрият чакал ги завел край реката и им рекъл:

— Минете още две-три крачки напред и потопете опашките си във водата. Щом рибите се доближат до опашките ви, изведнъж се хвърляйте и ги ловете.

Чакалите застанали край реката и натопили опашките си във водата. Минали един-два часа. Станало много студено. Водата се заледила и опашките замръзнали. Колкото и да се мъчили чакалите, не могли да ги извадят.

Призори чакалът без опашка отишъл и съобщил на рибарите, че на брега на реката чакали ловят риба. И рибарите тръгнали към реката със сопи и криващи. Когато ги видели, чакалите много се уплашили. Започнали да дърпат опашките си, колкото сила имат. Накрая опашките им се откъснали и те побягнали без опашки.

Чакалът останал много доволен, защото сега имал много другари по съдба и ако някой му се присмее и го попита: „Кой ти е отрязал

опашката?“, вече можел да каже: „Цялата наша глутница сме по
раждение без опашки“.

СИ КАБАЯН КРАДЕ ПАЛМОВ СОК

ИНДОНЕЗИЙСКА ПРИКАЗКА

Си Кабаян се покатерил на една чужда палма да краде сок. Когато стигнал до върха ѝ, забелязал, че собственикът на палмата го проследил. Си Кабаян му извикал отгоре:

— Можеш ли да ми кажеш, приятелю, това ли е пътят за небето?

ТЪСТЬТ НА СИ КАБАЯН ГО НОСИ ИНДОНЕЗИЙСКА ПРИКАЗКА

Си Кабаян и тъстът му тръгнали да събират палмово лико за продан. След като напълнили кошовете, наканили се да си ходят. Си Кабаян забелязал, че тъстът му работил по-малко от него. И понеже не му се носели кошовете, влязъл в единия и се покрил с палмово лико. Като не го намерил, тъстът му нарамил кошовете на бамбуков прът и си тръгнал. Макар че му било тежко, отнесъл ги вкъщи и едва там разбрал, че бил измамен от Си Кабаян. Зарекъл се да му отмъсти.

На другия ден двамата отново отишли да събират палмово лико. Когато трябвало да си тръгват, тъстът на свой ред се скрил в единия кош. Но Си Кабаян веднага се досетил за това. В този момент по пътя минавал един човек и Си Кабаян му викнал:

— Ей, приятелю, услужи ми с огънче. Искам да запаля това лико, защото са го нападнали гъсеници.

Щом чул това, тъстът изскочил от коша, уплашен да не изгори заедно с палмовото лико.

СИ КАБАЯН НАДХИТРЯ КИ СИЛАХ ИНДОНЕЗИЙСКА ПРИКАЗКА

— Кабаян, чух, че си бил много хитър. Можеш ли да ми вържеш ръцете с вода?

— Мога, но най-напред трябва да направя водно въже.

— Направи го де, нали всичко можеш!

Ще го направя, ако ми донесеш едно готово, за да гледам.

СИ КАБАЯН ОБВИНИЯВА ЖЕНА СИ, ЧЕ БИЛА ПРАХОСНИЦА ИНДОНЕЗИЙСКА ПРИКАЗКА

— Жено, какво би направила, ако имахме пари? — попитал Си Кабаян.

— Ще си купя нещо вкусно за ядене, ще се издокарам и ще си поживея добре.

— Не правиш хубаво. Ама че прахосница си била!

— А ти какво би направил с парите?

— Ще си ги пазя.

— Че за какво ти е да ги пазиш? Само да мухлясват. Това пък е съвсем глупаво. По-добре да си поживеем, Кабаян.

Така и не могли да се споразумеят. Накрая Си Кабаян се разсърдил и набил жена си. Разревала се тя като малко дете. Баща ѝ се показал от къщи.

— Защо плачеш, дъще?

— Аз я напердаших — отговорил вместо нея Си Кабаян.

— Защо направи това?

— Защото дъщеря ти е голяма прахосница. Иска да похарчи всичките ни пари само за удоволствия.

— Че откъде имаш пари?

— Сега нямам, но може да спечеля.

— Какво значи това? Още не си спечелил парите, а вече биеш жена си, че щяла да ги прахоса.

— Ами как иначе? Щом е такава прахосница сега, когато още нямаме пари, каква ли ще бъде, когато имаме!...

ТРЯБВА ДА СЕ ОМЪЖИ ЗА СТАРЕЦ! ЯПОНСКА ПРИКАЗКА

Ай Цзъ и Ю Жън били добри приятели. Ю Жън имал двегодишна дъщеря, а пък Ай Цзъ имал син. И един ден Ай Цзъ дошъл при Ю Жън да поговорят за сватбата на децата си.

— На колко години е вашият син? — попитал Ю Жън.

— На четири — отговорил Ай Цзъ.

Като чул това, Ю Жън много се натъжил и казал на Ай Цзъ:

— Вие искате от мене да омъжа дъщеря си за старец!

Ай Цзъ нищо не разbral.

А Ю Жън продължил:

— Синът ви е на четири години, а дъщеря ми — на две. Това значи, че годините на сина ви са два пъти повече от годините на дъщеря ми. Ако дъщеря ми се омъжи на двадесет години, по това време синът ви вече ще бъде четиридесетгодишен. И значи тя трябва да се омъжи за старец!

МАЛЕЧКО-ПАЛЕЧКО ЯПОНСКА ПРИКАЗКА

Имало едно време една баба и един дядо. Живеели те щастливо, но си нямали детенце, затова им било мъчно и всеки ден се молели:

— Дано ни се роди поне едно малко като палец момченце, дано се сдобием с рожба!

Така се и случило. През един хубав ден се родило мъничко като палец момченце. Бабата и дядото го нарекли Малечко-Палечко, много го обичали и го пазели като зеницата на окото си. Но макар че растяло на години, момченцето си оставало както преди мъничко колкото палец. Бабата и дядото много се тревожели и често си говорели:

— Ние сме вече стари, малко ни остава да живеем. Какво ще стане с Малечко-Палечко?

Един ден Малечко застанал пред тях с протегнати напред в знак на молба ръце:

— Разрешете ми да тръгна по широкия свят. Искам да видя какво има там.

Бабата и дядото много се бояли да пуснат по широкия свят Палечко, когото отглеждали с такава любов, но макар че им било мъчно, казали:

— Добре. Но когато пораснеш, непременно се върни. Така Малечко-Палечко решил да пътешествува. Той пъхнал иглата, която му дала бабата, в една сламка и тя заприличала на истинска сабя в ножница. Нахлупил на главата си една чашка като шапка, взел пръчица за ядене^[1], за да се подпира с нея по време на дългия път, и се отправил към столицата. Малечко много се радвал, защото отдавна мечтаел за такова пътешествие. Повървял, повървял и не щеш ли, пред него блеснала малка рекичка. Момченцето направило от своята шапка-чашка една лодка, пуснало я във водата и потеглило по течението на реката. Постепенно реката ставала все по-ширака, течението — все побързо, затова Малечко взел пръчицата за ядене като весло и пляс-пляс

с веслото продължил своя път. Не след дълго се показал голям мост. Тогава Малечко-Палечко приближил своята лодка-чашка до брега.

По този голям мост постоянно минавали красиво облечени хора, търговци с товар на гърба. За да не го смачкат в навалицата, момченцето застанало на самия край на моста и с широко отворени очи наблюдавало с интерес и учудване оживеното движение.

По едно време се задала голяма червена кола, запрегната с волове. Чули се гласове:

— О, принцесата, принцесата минава!

Малечко погледнал и... ах! — видял красиво момиче, което, полюлявайки се в колата, с интерес наблюдавало през бамбуковите щори шумния живот на града. Малечко захвърлил и чашката, и пръчицата-весло и се спуснал да догони колата, но неговите мънички крачки не можели дори да се сравняват с равномерните, големи крачки на воловете, затова колата скоро изчезнала от погледа на момченцето.

А вече се стъмнило. Търговците затворили големите магазини. Настъпвало времето, когато се появявал големият дявол, който отвличал хора. Всичко изведнъж утихнало. Само Малечко продължавал да върви по пътя на колата.

Вървял, вървял и изведнъж пред него се появила вратата на голям, красив дворец. Момченцето погледнало към входа и видяло чифт червени лакирани гета^[2]. „Няма съмнение, това е дворецът на принцесата“ — помислило то и извикало високо:

— Моля ви, ако обичате.

Излязъл някакъв човек, огледал се, но никого не видял. Помислил, че така му се е сторило, и тъкмо тръгнал да си влеза, чул глас:

— Аз съм тук! — и от сянката на неговите гета излязъл Малечко.

Човекът се изумил:

— Ти кой си?

А Малечко се поклонил и отговорил:

— Аз съм Малечко-Палечко.

Както си и помислил Малечко, оказалось се, че това е дворецът на царя. Момченцето помолило:

— Позволете ми да остана да живея тук.

Царят много се забавлявал, наблюдавайки как момченцето пее и танцува на дланта му, затова решил то да остане в двореца, за да

забавлява и принцесата. Малечко бил малък на ръст, но изпълнявал с желание всичко, каквото му кажели, затова в двореца го обикнали. А най-много от всички го обичала принцесата. Уредила за момченцето кът в един ъгъл на стаята си и винаги била с Малечко — и когато четяла, и когато се забавлявала. Тя го научила да чете, а той нея — да пее песнички. Двамата станали големи приятели и били много щастливи заедно.

Един ден принцесата казала, че иска да отиде на поклонение в храма Кийомидзу. Отначало царят не се съгласявал, защото в последно време се били появили наоколо лоши дяволи, но принцесата така се молела, че накрая той отстъпил, като решил да изпрати с нея голяма свита придворни. Принцесата незабелязано сложила на пояса на красивото си кимоно Малечко и смеейки се и разговаряйки с придворните, тръгнала на път. Не щеш ли, когато шествието минавало покрай един храм, от него излязъл голям дявол със страшни зъби и сграбчил принцесата. Придворните побледнели от страх, загубили ума и дума и се хвърлили по очи на земята. А Малечко се засмял високо:

— Ха-ха-ха! Ей ти, негоднико! Интересна физиономия имаш!
Ха-ха-ха.

Дяволът се изплашил, огледал се, но никого не видял, макар че ясно чул гласа.

— А-а, криеш се! Бързо излизай! В шепата си ще те задуша, с крака си ще те стрия! — изревал той.

Малечко изтеглил иглата-сабя от ножницата, забил я в земята пред дявола и казал:

— Е, дяволе, това съм аз — Малечко-Палечко. Хайде да се бием със саби!

Като видял, че неговият противник е едно малко като палец момченце, дяволът неочеквано се разсмял и... го глътнал! Всички били ужасени, а красивата принцеса скрила глава в ръкава на кимоното си, легнала на земята и заплакала.

Но Малечко не се предавал. Той размахвал своя меч-игла в тъмния корем на дявола и без да бърза, го забивал наляво и надясно. Дяволът се хванал за корема от болка и ревнал да плаче като малко дете: „Ох, олеле...“.

А Малечко-Палечко излязъл през носа му, седнал върху него и казал:

— Е, дяволе, боли ли? Така ти се пада! — И почнал да боде дявола с иглата по лицето.

— О, помош! Помощ! — викал умореният, сляп дявол, превивайки се от болка.

Малечко-Палечко се огледал наоколо и видял една пръчка, завързана с червена панделка. Вдигнал я и докато се чудел какво е това, принцесата се съвзела от уплахата и му казала:

— Малечко, това е съкровището на дявола, много ценна вещ — вълшебна пръчка. Ако кажеш какво искаш и я тръснеш, тя може да ти даде и пари, и кимоно, и всякакви други хубави неща. Бързо си пожелай нещо!

— Не, принцесо — отговорил Малечко-Палечко, — не са ми нужни нито пари, нито кимоно. Искам да бъда висок.

Тогава младата принцеса взела пръчката и започнала да я тръска, като всеки път повтаряла монотонно:

— Пръчице, направи Малечко голям, направи Малечко голям...

И с всяко тръсване Малечко растял, растял, докато се превърнал в чудно хубав момък.

Не след дълго той се оженил за принцесата и станал известен военачалник на самураите. Повикали от селото бабата и дядото и всички заживели заедно — дълго и щастливо.

[1] В Япония при хранене вместо лъжици и вилици употребяват две пръчици. ↑

[2] Гета — дървени обувки, прилични на високи налътми. ↑

ОПЪРНИЧАВИЯТ МЪЖ ПЕРСИЙСКА ПРИКАЗКА

Едно време живеели мъж и жена. Жената била чевръста и работлива, а мъжът — лентяй и безделник. Непрекъснато си имали разправии заради неговия мързел. Най-после жената изгубила търпение и казала на мъжа си:

— Слушай, мъжо, няма да я бъде тая — ти от ранна сутрин до късна вечер да си стоиш вкъщи и да не помръдваш. На какво прилича това? Цял ден не си показваш носа навън, да подишаши поне малко чист въздух.

— Аз няма какво да правя вън от къщи — отговорил мъжът. — Баща ми е оставил крави и волове, овци и овни. Моите овчари и говедари продават млякото и вълната и ми носят пари. Така си живеем добре. Ако има никаква работа вкъщи — да се готви, да се мете, да се мие и пере, — ти трябва да я вършиш.

— Ами аз ли трябва да поя това теле, което стои в обора? — запитала жената. — Повече няма да правя това. На тебе се пада да даваш вода на твоето теле.

— Че за какво тогава съм те довел в тая къща? — възразил мъжът.

— Довел си ме да се грижа за къщата и за тебе, но не и да поя това теле — му рекла жената.

— Нищо подобно! Довел съм те тук, за да вършиш всичко, което ти заповядам. Дори ако ти кажа: „Стани, качи се на покрива и се хвърли оттам!“, ти си длъжна да ми се подчиниш. Не току-тъй мъдреците са казали: „За жената мъжът е един малък бог“. Жената трябва да изпълнява с готовност всичко, което мъжът ѝ повели.

— Казали са го за истинските мъже, а не, с извинение, за измет като тебе — отвърнала жената.

Така заради тези думи и заради телето избухнала голяма свада. В края на краищата решили жената и този ден да напои телето, а от следващия ден да му даде вода онзи, който пръв проговори.

На сутринта жената се събудила рано, вдигнала постелята, помела двора, приготвила закуската, но не промълвила нито дума. Мъжът също бил буден, но изял закуската си, без да проговори. Видяла жената, че ако остане вкъщи, при мъжа си, може, без да иска, да каже нещо, затова сложила покривалото върху лицето си и отишла при съседката.

Да оставим сега жената и да се върнем при мъжа.

След като излязла жена му, той станал, приближил до вратата и седнал на прага. В това време дошъл един просяк и поискал парче хляб или малко пари. Но колкото и да се молил, не получил никакъв отговор. Той повишил глас и в името на бога започнал пак да проси малко хляб и лук. Гледа — стопанинът жив и здрав, диша, движи се, но мълчи. Разтревожил се просякът: защо този човек не говори? „Трябва да е глух“ — промърморил си той, доближил се още повече до него и завикал, но мъжът и този път не казал нищо. Само си помислил: „Сигурно жена ми го е изпратила нарочно, за да ме накара да заговоря; а щом продумам, ще дойде и ще каже: «Бързо иди да напоиш телето!». Но дори земята да се качи на небето, а небето да падне на земята — пак няма да си развържа езика!“.

Просякът повярвал, че стопанинът е глух, влязъл в къщата, сложил торбата си на земята и приbral в нея всичкия хляб и сиренето, които намерил на масата. После си отишъл. Мъжът видял това със собствените си очи, но не промълвил нито дума от страх да не стане така, че всеки ден да poi телето.

Просякът отминал. Но малко след това край къщата се появил пътуващ бръснар. Видял, че на прага седи човек, и го попитал:

— Искаш ли да ти подстрижа косата и брадата?

Мъжът пак си спомнил за телето и нищо не отговорил. Бръснарят си помислил: „Ако не искаше — щеше да каже; щом мълчи, значи иска“. Приближил се, поднесъл огледалото по-близо до лицето на мъжа и попитал:

— Искаш ли да ти обръсна брадата^[1] и да ти направя букли?

Мъжът отново не отвърнал нищо. Тогава бръснарят наточил бръснача си върху камъка, обръснал лицето на мъжа така, че станало гладко като длан, и му направил букли. После протегнал ръка за възнаграждение. А мъжът мълчал. Бръснарят два-три пъти поред го помолил да му плати за труда, но не получил отговор. Тогава казал:

— Я не се преструвай на глух, а ми дай това, което ми се полага!

Мъжът пак не се обадил. Бръснарят бръкнал в джоба му, извадил оттам всичките пари, взел ги и си продължил пътя.

Тъкмо отминал, и се появила една жена, която продавала белила и червила. Тази жена се занимавала с разхубавяване на женските лица. Тя видяла мъжа с обръсната брада и веднага се заела да махне излишните косъмчета по лицето му. После го набелила, начервила го и си отишла.

След нея оттам минал един крадец. Обърнал се и какво да види — на прага седи жена с мъжки дрехи, набелена, начервена, нагласена и на всичкото отгоре, безсрамницата, с открито лице. Приближил се и попитал:

— Уважаема госпожо, защо си оставила вратата на къщата отворена и стоиш пред нея без покривало на лицето?

Мъжът нищо не отговорил.

Крадецът приближил още малко и разбраł, че това не е жена, а мъж и че някой се е пошегувал с него. Плеснал го два пъти по темето и му казал:

— Какъв срам! Добре са те наредили. Само че защо не отговаряш, като те питат?

А мъжът пак си помислил: „Знам аз, жена ми ви е пратила тук да ми развържете езика, та от утре аз да поя телето. Но не съм от тези, които отстъпват“.

Като видял, че каквото и да направи, каквото и да каже — мъжът мълчи, крадецът претършуval всички стаи, отворил сандъците, задигнал всички леки и ценни неща, които намерил, сместил ги в чуvala си, нарамил го и се измъкнал.

А сега слушайте за телето.

Горкото теле, изоставено в обора, умирало от жажда. То бълснало с рога вратата, излязло наред двора и започнало да мучи. Мъжът си казал: „Тая моя хитра жена е подучила и телето да дойде да мучи, та да ме принуди да говоря. Но след като не проговорих на никого досега, няма да проговоря и на телето“.

В това време жената се върнala и видяла телето наред двора. То се обърнало към нея и жално замучало за вода. Тя се заоглеждала да види мъжа си, но изведенъж забелязала в двора непозната жена.

Помислила, че мъжът е довел втора жена вкъщи, приближила и попитала:

— Кой те пусна тука, никаквице? Мъжът тозчас закрещял от радост:

— Изгуби! Изгуби! Върви бързо да напоиш телето!

Когато жената разбрала, че този човек с обръсната брада, оскубано и набелено лице и начервени устни е нейният мъж, тя започнала да вика:

— Нямаш ли срам, нещастнико? Какво се е случило с тебе? Кой те е разкрасил така? Кой ти обръсна брадата?

Ударила му няколко плесници, дала вода на телето, влязла в къщата и видяла, че всички сандъци са отворени и разбъркани. Тутакси разбрала, че е идвал крадец и е отнесъл всичко ценно.

— Ти какво, умрял ли беше, или заспал, та не се обади? — запитала тя.

— Нито бях умрял, нито бях заспал — отговорил ѝ мъжът. — Но знаех много добре, че ти си ги пратила да ме накарат да проговоря. А тогава, ща не ща, трябваше да поя телето.

— Срам за тебе, вироглавецо — викнала жената, — ти загуби цялата си покъщнина, честта и имуществото си заради своя инат и отгоре на това се радваш, че няма да поиш телето! Кажи поне кога избяга крадецът и накъде отиде?

— Измъкна се преди половин час, но накъде отиде, не забелязах — отговорил мъжът.

Жената излязла от къщи да гони крадеца и телето тръгнало подир нея. На улицата си играели деца. Попитала ги:

— Не видяхте ли накъде отиде човекът, който излезе от тази къща с пълен чувал на гърба?

— Как да не сме видели? Видяхме! Излезе вън от града.

Жената хванала връвчицата, с която било вързано телето, и излязла от града.

Вървяла известно време и забелязала пред себе си човек, който по външен вид приличал на крадеца. Ускорила крачките си, за да го настигне, настигнала го и дори го задминал.

Като видял, че една жена с теленце минава бързо край него, крадецът я повикал:

— Накъде отиваш, сестриче?

— Бързам да се прибера в града.

— А защо бързаш толкова?

— Защото съм сама. Искам, докато е светло, да стигна до някой кервансарай^[2], за да не остана през нощта сама в пустинята. Ако имах защитник, щях да вървя по-бавно и нямаше да изморявам и измъчвам себе си и телето.

— Ако си съгласна, да вървим заедно — предложил крадецът.

— Няма да е зле — отговорила жената.

Тръгнали заедно и се заприказвали по пътя. Жената била толкова мила и любезна, че крадецът я попитал:

— Скъпа госпожо, ти нямаш ли си мъж?

— Ако имах мъж, щях ли да остана сама-саменичка в пустинята с това теленце? — отвърнала му жената.

Така разговаряли те надълго и нашироко и крадецът направил на спътницата си предложение за женитба. Дори решили: щом стигнат в града, да отидат при кадията^[3] и да се оженят.

По залез-слънце стигнали до едно село. Крадецът казал:

— Най-добре е да отидем при старейшината, да се представим за мъж и жена и да пренощуваме там.

— Много хубаво — съгласила се жената, — но в действителност няма да бъдем мъж и жена, докато не отидем при кадията.

— Добре — отговорил ѝ крадецът.

Нправили така, както били решили. Отишли в къщата на старейшината и той ги приел да пренощуват. След вечерята им постлали да си легнат. Крадецът легнал в единия ъгъл на стаята, а жената в другия. Посред нощ, когато крадецът захъркал така, че се чувало до небето, жената станала и отишла в килера. Взела малко брашно и замесила рядко, лепливо тесто. После изсипала тестото в обувките на крадеца и на старейшината. Като свършила тази работа, взела чувала на крадеца и го изнесла на двора, извела телето от обора и сложила чувала на гърба му, отворила пътната врата и се отправила към къщи.

Когато вратата хлопнала, жената на старейшината се събудила и веднага събудила и мъжа си:

— Вратата хлопна — казала му тя, — стани и виж да не би нашите гости да са откраднали нещо.

Старейшината отишъл да си обуе обувките, за да изтича до пътната врата, но тестото полепнало по краката му. Изнесъл обувките си на двора и отишъл бос до вратата. Като видял, че е отворена, втурнал се в стаята на гостите. Там спял само мъжът, жената си била отишла. Развикал се старейшината и раздрусал здраво крадеца. Крадецът се събудил и попитал:

— Какво има?

— Жена ти е похабила моите обуща, отворила е вратата и е излязла. Не зная дали не е задигнала нещо.

— А, не е възможно да ти е откраднала нещо — отвърнал крадецът, — но тя е странна жена, понякога се разхожда нощем.

В този миг забелязал, че чувалчето е изчезнало, и разбрал, че жената го е взела. Казал на старейшината:

— Най-добре е да я догоня. Не дай боже, всичко може да се случи. Ако налети на крадци и разбойници, ще ѝ вземат телето, а може и да я отвлекат и да я продадат робиня.

Станал да обуе обущата си, но краката му затънали в тестото. Тъй като не искал старейшината да разбере, че жената го е измамила, крадецът се престорил, че нищо не се е случило, и бавно, с големи мъки се добрал до вратата.

Там се сбогувал със старейшината, а щом той се приbral, изчистил обущата си и тръгнал на път. Докато се приготвял, вече се зазорило и слънцето изгряло.

В това време жената била превалила пет хълма и извървяла половината път. А крадецът излязъл на широк и удобен път и си плюл на краката. По едно време отдалече съглеждал жената с телето. Тя се обръщала от време на време назад, затова забелязала крадеца и много се уплашила. Извикала на телето:

— Ей, теленце! Заради тебе ми дойдоха до главата всички тези премеждия. Ако крадецът ме настигне, ще ме убие, а тебе ще отведе и ти повече няма да ме видиш дори и настън. Събери всичката си сила и смелост и промуши с рогата си врага в корема.

Обърнала главата на телето назад и му показала:

— Виж, настига ни.

И свалила връвчицата от шията на телето. В това време крадецът ги наблизил. Телето го погледнало смело, отстъпило малко, засилило се, ударило го с рога в слабините и го повалило по гръб.

Жената се зарадвала много, целунала рогата и муцуната на теленцето и тръгнала с него към къщи. Последните лъчи на слънцето все още се отразявали на небето, звездите още не блещукали, когато жената и телето влезли в двора. Вратата на къщата била широко отворена, както предиия ден. Мъжът, набелен и начервен, седял на пейката и мълчал. Като забелязала стопанина, телето погледнало към жената, отстъпило малко назад и се засилило, за да прободе и него така, както проболо крадеца. Но жената разбрала това и го спряла:

— Ей, теленце! Каквото и да е направил, не си струва труда. Може да е опърничав и инат, но пък е чистосърден.

Телето навело глава и влязло в обора.

От този ден мъжът започнал сам да храни и пои телето, чак докато то пораснало и станало голям вол.

[1] По онова време се считало за срамно и недостойно мъжете да си бръснат брадите. ↑

[2] кервансарай — хан. ↑

[3] Кадия — съдия. ↑

ТРИТЕ ДРАКОНОВИ ЯЙЦА

БИРМАНСКА ПРИКАЗКА

Преди много години в северната част на Бирма живяла принцеса, която се казвала Дракон. Тя била много красива. Слънцето се влюбило в нея, слязло на земята и двамата заживели щастливо. Не след дълго слънцето отново се върнало на небето. А принцесата снесла три яйца.

Когато дошло време яйцата да се излюпят, тя повикала при себе си гарвана и го помолила да отлети при Слънцето и да му каже, че неговите три деца скоро ще излязат от черупките.

По това време гарванът бил снежнобял.

Той долетял до Слънцето и му предал новината. Слънцето извадило от хазната си един рубин, който струвал колкото цяло царство, и казало на гарvana: „Предай на моята любима, че не мога да отида при нея. Дай й този рубин и й кажи да купи с него едно царство за децата ни“.

Слънцето увило рубина в парче плат и го подало на гарvana. Той взел вързопчето в човката си и отлетял към северните хълмове на Бирма.

Както летял, на едно място гарванът забелязал голям керван от петстотин търговци, които били спрели да похапнат. Около тях подскачали стотици птици и лакомо кълвали парчетата храна, които търговците им подхвърляли. Гарванът почувствуval глад и кацнал недалеч от кервана. Скрил вързопчето под един храст и се присъединил към другите птици. Но един от търговците видял това, промъкнал се незабелязано до храста, разгърнал вързопчето и видял рубина. Взел го, а на негово място оставил парче говежди тор.

Като се нахранил, гарванът, без да разбере, че рубинът е откраднат, взел малкото вързопче и отлетял към земите на принцесата. Тя с голяма радост приела подаръка. Скоро обаче радостта й била помрачена — във вързопчето открила само едно парче говежди тор. Принцесата била толкова огорчена, че скоро умряла от мъка.

Когато Слънцето узнало за това нещастие, то опърлило перушина на гарvana — за наказание, че е изгубил рубина. Затова и до ден-днешен гарванът е черен.

Трите яйца на принцесата дълго време не се излюпвали, защото нямало вече кой да се грижи за тях. Настипил сезонът на дъждовете. Поройните води отнесли яйцата в река Иравади. Те заплували по течението й.

Когато стигнали Могок, едно от яйцата се ударило в скала и се счупило. От него се изсипали безброй рубини.

Затова сега в Могок има толкова много рубини.

Другите две яйца продължили да плуват по голямата река. Когато стигнали Средна Бирма, счупило се второто яйце и от него излязъл

един тигър. Последното яйце стигнало до Долна Бирма, където се счупило и от него излязъл крокодил.

Затова сега там има тигри и крокодили — потомци на тигъра и крокодила, които били деца на принцеса Дракон и Сънцето.

МАРМАЛАДЕНИЯТ ДЖИДЗО

ЯПОНСКА ПРИКАЗКА [1]

Живели някога баба и дядо. Веднъж бабата взела бяло брашно, прибавила мармалад, сръчно омесила питка, а дядото я сложил в огнището да се изпече. Минало време и дядото решил, че питката е вече опечена, взел машата, издърпал я към края на огнището и когато поискал да я одуха от пепелта, не щеш ли, питката се търкулнала и паднала в дупката на една мишка в ъгъла на стаята, където на пода нямало рогозка.

— Ох, какво стана! Ама че беля! Бабо, бързо ми дай брадвата! — извикал дядото и почнал да дълбае дупката на мишката. — Чакай, питке, чакай!

Но питката продължавала да се търкаля и дядото се спуснал да я догони. На едно място, където пътят завивал, той изгубил питката от погледа си.

— Ами сега!

Дядото се огледал и видял, че на кръстопътя стои Джидзо.

— Джидзо! Джидзо, не е ли минавала оттук една питка?

Но още докато питал, дядото погледнал Джидзо и видял около устата му мармалад. Джидзо обаче отговорил с най-невинен израз:

— Че мина — мина, но се търкулна надолу. Аз, дядо, ще ти дам един добър съвет. Качи се на коленете ми и погледни по-отвисоко.

— Как така ще се качвам на коленете на Джидзо? — възразил дядото.

— Хайде, хайде, качи се!

Дядото изчистил с ръце краката си и стъпил на коленете му.

— Хайде сега стъпи на ръцете ми!

— Не, не мога. Много е високо.

— Нищо, нищо.

И дядото стъпил на ръцете на Джидзо.

— Сега стъпи на раменете. Ха сега пък на главата. Така дядото стигнал до един висок таван. Тогава Джидзо казал:

— Качи се на тавана. Там има една сламена шапка, нали? Когато настъпи полунощ и тук се съберат дяволи, изпляскай с шапката като с криле и изкукуригай.

Вечерта от запад и изток, от юг и север се събрали дяволи — червени, сини, черни. Постлали рогозка, седнали в кръг около нея и започнали да играят на карти. Постепенно те се увлекли в играта — кой ще победи, кой ще изгуби, кой ще вземе парите, кой ще плаща.

Когато настъпила полунощ, дядото размахал шапката като криле и извикал: „Кукуригу-у-у“.

— А-а, вече идва утрото — казали си дяволите, но продължили играта.

— Кукуригу-у-у! — извикал втори път дядото.

— Ей, втори петли пеят! — казали дяволите. Понечили да си тръгват, но после отново насядали около рогозката и продължили да играят. Тогава дядото пак извикал: „Кукуригу-у-у!“. Дяволите се уплашили, че пеят вече трети петли, оставили всичките пари и избягали.

— Дядо, слизай долу! — обадил се Джидзо. — Подарявам ти парите, затова вземи този чувал и ги сложи в него. Честно казано, аз изядох питката. Изглеждаше толкова вкусна! Само че ти не казвай никому. Затова ти давам тези пари.

Дядото се зарадвал много, взел парите и забързал към къщи. Там почнали да ги броят с бабата. Но съседката чула звъна на монетите и бързо дотичала.

— Добър ден. Ще ми дадете ли едно въгленче да си запаля огнището?

Като видяла купчината пари, тя възкликала:

— Ай, как спечелихте тези пари?

Когато бабата и дядото ѝ разказали всичко, тя изтичала въкъщи, дори въгленчето забравила. „Този дядо е работлив, а моят само седи до огнището и се грее. Сега ще го изпратя да спечели и той пари“ — мислела си съседката. Тя взела набързо черно брашно, сложила развален мармелад, направила питка, опекла я така, че питката почерняла, след това я натикала в една миша дупка, бутнала дядото и насила го накарала да тича подир питката. Понеже питката не се търкаляла, дядото я подривал от време на време:

— Хайде, стига се опъва, я се търкаляй!

Така, с викове и ритници, закарал питката до Джидзо.

— Ей, Джидзо, не е ли минавала оттука една питка? — попитал дядото.

— Ами че тя е тука, ето я — отговорил Джидзо.

И дядото видял, че Джидзо не е изял питката. Тогава той, без да чака разрешение, стъпил с мръсни крака върху коленете на Джидзо и

насила натикал питката в устата му. Джидзо направил кисела физиономия, но казал:

— Дядо, ти ме нахрани с питка. Качи се на ръцете ми.

Дядото, както си бил с мръсните крака, стъпил на ръцете на Джидзо и понеже Джидзо не казал: „Стъпи на раменете ми“ — сам се покатерил там.

— Ей сега ще се кача и на главата ти.

Макар че не чул „качвай се по-нагоре“, дядото стъпил с мръсни крака и на главата на Джидзо и стигнал до високия таван. Там видял сламената шапка и се зарадвал. „Парите ще бъдат мои!“ — казал си той.

Вечерта от север и от юг, от изток и от запад се събрали дяволи — черни, червени, всякакви, и започнали играта на карти. До полунощ имало още време, но дядото, забравил дори за сламената шапка, извикал с глас:

— Първи петли!

Дяволите се спогледали:

— Това пък какво е?

Зарадвал се дядото, че е измамил дяволите, променил си гласа и извикал още веднъж:

— Ей, чувате ли? Втори петли!

Тогава дяволите наскочали от местата си, настанала голяма бъркотия. Дядото, доволен, че е свършил добре работата си, извикал:

— Трети петли!

А дяволите си подвиквали:

— Чий е този глас?

— Идва откъм тавана.

— Тук мирише на човек!

— А-а, това трябва да е онзи дядо, дето ни взе парите.

— Трябва да го хванем!

— Хей-хей-хей, тук мирише на човек! Хей-хей-хей, тук мирише на стариц!

Но сред дяволите имало и един по-глупав. Той стъпил в огнището, спънал се, политнал и се закачил с носа си за веригата над огъня. Дядото видял отгоре какво се случило, станало му много смешно и прихнал да се смее:

— Ха-ха-ха! Их, че глупав дявол! Да се видиш само колко си смешен.

— А-а, ти там ли си?

— Не го изпускайте този дядо! Хванете го!

Дяволите бързо се покатерили на тавана, хванали дядото и хубаво го набили, после му съблекли кимоното и го пуснали да си върви.

Вървял дядото и плачел. Чула го бабата и си казала: „Аха, дядото се връща и пее. Сигурно е спечелил много пари!“. И без много да му мисли, хвърлила старото си скъсано кимоно в огъня.

Така и бабата, и дядото останали без дрехи.

И това е всичко.

[1] Джидзо — бог покровител на децата и пътниците, чието изображение се среща често край пътищата в Япония. ↑

МЪН ЦЗЯН-НЮЙ КИТАЙСКА ПРИКАЗКА

Някога, по времето на император Циншъхуан^[1], имало едно момиче — Мън Цзян-нюй. То се омъжило за момък на име Ван Си-лян. Двамата много се обичали. Но само месец след сватбата властите взели Ван Си-лян на служба. При това той трябало да тръгне веднага.

Къде да върви? В дивите пущинаци на североизток. Какво да прави там? Да гради Великата китайска стена? А кога ще се върне? Никой не знаел. По това време от всяка околия, от всяко село събириали хора — хиляди, десетки хиляди, и Ван Си-лян бил един от тях.

Това било наистина като гръм от ясно небе. Дотогава цялото семейство си живеело безгрижно, но щом вестителят прекрачил прага, този дом бил вече опустошен. Вестителят бил жесток, той подкарвал хората като колач, който кара добитък. От страх и гняв Мън Цзян-нюй се объркала, просто не знаела какво да прави. Тръгнала след свекъра и свекървата си да изпрати Ван Си-лян до края на селото. Там имало вече цяла тълпа — изпращачи, заминаващи, и всички едва сдържали сълзите си. Мън Цзян-нюй бързала задъхано да каже на мъжа си за краткото време, което оставало, че трябва да се пази, да внимава при жега или студ, по-често да праща новини за себе си, а щом може, да се връща по-скоро вкъщи. Казвала веднъж, после повтаряла. Накрая вестителят подкарал хората. Едва сега изпращачите, които вървели подире им, се разделили с тях. И все пак — едните изпращали с поглед, другите се обръщали да погледнат, и така чак докато се изгубили един друг.

Мън Цзян-нюй заживяла със свекъра и свекървата. Тя много се грижела за тях, така, както когато мъжът й бил вкъщи. А старците виждали колко мила е Мън Цзян-нюй и им ставало малко по-леко.

Но от Ван Си-лян нямало никаква вест. Мън Цзян-нюй постоянно ходела на края на селото да гледа; надявала се, че някой пътник ще й донесе вест. Много чакала, докато най-сетне намерила няколко души, които идвали откъм север. Разпитала ги за Ван Си-лян, но всички казвали, че не го познават. Вкъщи Мън Цзян-нюй все току вдигала глава и гледала към небето — очаквала да слезе оттам дива гъска с писмо от Ван Си-лян^[2]. Но дивите гъски прелитали ято след ято и отминавали, нито една не слизала. Как ли живеел Ван Си-лян в онези чужди земи? Като се умори, къде си почива? Като се разболее, има ли кой да го гледа? Дали всичко там е наред? И най-сетне кога ще може да се върне? Мислила Мън Цзян-нюй, премисляла и й ставало все по-тревожно. А двамата старци — свекърът и свекървата, само повтаряли, че са много угрижени, охкали и въздишали, и никой нищо не можел да измисли.

Няколко години минали като един миг, пак дошла зимата. Задухал свиреп северозападен вятър, той режел като с нож. Мън Цзян-нюй си мислела, че мъжът ѝ е на север, а там вятърът е много по-силен. И не само духа вятър — там цялата земя е заледена и покрита със сняг. Зимен вятър и сняг — а мъжът ѝ си носи съвсем малко дрехи и те сигурно отдавна вече са се изпокъсали. Как понася той студа? Откъде може да има нови топли дрехи? Няма откъде, ако тя самата не му ги ушие. А как ще може той да облече тези топли дрехи? Няма да ги облече, ако тя самата не му ги занесе.

Тогава Мън Цзян-нюй се заловила за работа. Бързо крояла с ножицата, ситно шиела с иглата, страхувала се само, че дрехите няма да му бъдат достатъчно топли, затова ги подплатявала особено дебело. Хем шиела, хем се молела студеният северен вятър да не духа толкова силно, времето да не бъде толкова мразовито, за да е по-леко на мъжа ѝ. Хем шиела, хем разговаряла наум с далечния си съпруг, молела го да потърпи още малко: ето, тя му шие топли дрехи и щом ги ушие, ще му ги занесе.

Разбира се, свекърът и свекървата също искали синът им да има топли дрехи, безпокоели се само, че Мън Цзян-нюй не знае пътя.

Но тя им отговаряла, че не знае къде е мъжът ѝ, но знае, че това място все пак съществува някъде на света и щом императорът Циншъхуан е могъл да прати мъжа ѝ там, и тя ще може да го намери. Старците виждали, че тя е права, и когато свършила своята работа, накарали я да тръгне още същия ден — по-скоро да отиде и по-скоро да се върне.

Мън Цзян-нюй метнала на гръб вързопа с топлите дрехи, сбогувала се със свекъра и свекървата и тръгнала. През целия път петлите я подканяли да тръгва, залезът я спирал да нощува и тя вървяла — все на север и на север. Помнела само, че не бива да губи посоката, тогава все ще стигне до мястото, където е Ван Си-лян.

Понякога бушувал пронизващ вятър, той носел пясък и търкалял камъни и Мън Цзян-нюй не можела да различи къде е небето, къде — земята, едва се удържала на краката си. Но вървяла напред въпреки вятъра и си мислела, че и една крачка да измине, това все пак значи, че е с една крачка по-близо до мъжа си.

Понякога валял едър сняг или фучала виелица, цялата земя ставала сребърнобяла, а пътят — плъзгав, и Мън Цзян-нюй трябвало

да се бори почти за всяка крачка. Но тя все пак вървяла, крачка по крачка, и си мислела, че трябва да занесе топлите дрехи на мъжа си, затова в никакъв случай не бива да пада.

Понякога не можела да намери подслон да пренощува, тогава спирала в полусъборени параклиси или в крайпътни беседки. Нощем ставало още по-студено, отколкото денем, тя нямала завивка и прегръщала вързопа, за да се стопли. Почвала да си мисли за оня единствен месец на обич след сватбата, за жестокостта на императора, за трудностите и несгодите по пътя, за радостта — когато намери мъжа си, и по цяла нощ се обръщала, не можела да заспи. Една вечер пак спряла в някаква беседка, огледала се и видяла, че земята е цялата бяла, сякаш увита в дебел скреж; вдигнала глава — и съгледала, че на небето свети кръгла луна. Погледала Мън Цзян-нуй луната, пак се размислила и не могла да заспи. Тогава неусетно съчинила песничка:

*О, толкова кръгла и ясна луна!...
Далечен и страшен е пътят
дотам, где то Ван Си-лян зида стена,
но няма да спра, нося аз топлина.
О, толкова кръгла и светла луна!...
Жесток Циншъхуан, аз те мразя!
Сам зидай, щом искаш, Велика стена,
любимия Си-лян върни у дома!...*

Попяла си така и заспала. Сънувала Ван Си-лян в новите топли дрехи, той ги хвали, хвали, а после казва: „Да се връщаме, отсега нататък ще си живеем много добре и повече няма да се делим“. Тя много се зарадвала, скокнала да върви, но се препънала и паднала. Събудила се и какво да види — прегръща вързопа. А луната едва-едва е слязла на запад.

Из целия път в къщите и колибите, където Мън Цзян-нуй търсела подслон, хората се измъчвали също като нея. Или млада жена разказвала как мъжът ѝ отишъл да гради Великата стена, или баба и дядо разправяли как синът им отишъл да гради Великата стена и все като Ван Си-лян — вече няколко години, откак са заминали, а от тях няма никаква вест. И щом заприказвали, хората почвали да въздишат

тежко и да леят сълзи, те ненавиждали императора, на когото хрумнало да гради никаква си Велика стена и да дели един от друг най-близки хора. Щом узнаели, че Мън Цзян-нюй е тръгнала да носи топли дрехи, младите жени се срамували, че не са така решителни и смели като нея, а старците и бабичките съжалявали, че нямат такива снахи като нея. Всички ѝ назвавали имената на своите близки, най- подробно ѝ описвали какви са, как изглеждат и я молели хубаво да запомни, та ако ги срещне, непременно да им заръча да се връщат колкото може по-скоро. И Мън Цзян-нюй, разбира се, веднага се съгласявала. Тя пък, от своя страна, изпявала на тези хора песничката си. И хората я запомняли.

Мън Цзян-нюй вървяла право на север, а пътят ставал все по-труден. Всъщност нямало никакъв път, само скалисти планински върхове и долове, а склоновете били стръмни и покрити с дебел сняг. Често се подпирала с две ръце, за да се катери по скалите, капвала от умора, задъхвала се, сърцето ѝ сякаш щяло да се пръсне, а вързопът на гърба ѝ ставал все по-тежък, като че вътре имало не дрехи, а камъни. Но тя на нищо не обръщала внимание, за нея било важно само това, че там, някъде напред, е нейният мъж, а тя му носи топли дрехи. Не, тя нямало да отстъпи, колкото и да е тежко — трябало да го намери, за да може той да се облече.

Един ден видяла, че върху далечните заснежени планини се вие никаква черна нишка, и сърцето ѝ трепнало — дали това не е Великата стена? Ако е тя, значи Ван Си-лян е пред нея. Зарадвала се и забързала, сякаш някой ѝ вдъхнал нови сили. Още малко, още малко. Черната нишка се превърнала в черна ивица, а след това се провидели и зъбците на стената и наляво, и надясно се виждала само стена, проточена върху планината, ту се издига, ту слиза и се губи в далечината. Най-сетне Мън Цзян-нюй стигнала в подножието на стената. Вдигнала глава да погледне — стената била повече от двадесет човешки боя висока: разбира се, това би могла да бъде само Великата стена!

Наоколо свистял вятър, не се чувало нищо друго. Няколко ястреба кръжали в небето, не се виждали други живи същества. А къде са хората, които са градили стената? Къде е Ван Си-лян? Отначало Мън Цзян-нюй мислела, че щом намери Великата стена, значи ще може да намери и мъжа си, но сега стояла самичка в подножието на

стената и не само не виждала мъжа си, а изобщо жив човек не се мяркал!

Тя разтревожено помислила, че трябва да намери някого и да го разпита, и почнала да се оглежда. Най-сетне открила в една клисура никакво човешко жилище и затичала с всички сили нататък. Вратата ѝ отворила бабичка със сбръчкано лице и зачервени очи.

Мън Цзян-нюй ѝ разказала историята си. Още не свършила, и сълзите на бабичката рукали като дъжд:

— Значи Ван Си-лян е твой мъж? Зная го аз него, Ван Си-лян, той беше добър приятел на сина ми. Когато преди време хиляди и десетки хиляди души градиха тази проклета Велика стена, те двамата бяха все заедно.

— А сега, щом стената е вече готова, той къде е? — попитала Мън Цзян-нюй.

Бабичката заплакала с глас и занареждала:

— Погребахме го. Не дочака да се изгради Великата стена, изнемощя и умря, погребахме го в подножието на стената. И твоя мъж, и моя син, и още хиляди, хиляди, всичките ги погребахме до Великата стена.

Откакто Ван Си-лян заминал, Мън Цзян-нюй, макар че го мислела, нито веднъж не била плакала, а сега, като чула бабичката, не се сдържала и заплакала с глас. Този плач бил толкова печален, така разкъсал сърцето, че било невъзможно дори да се опише.

И през ум не ѝ минавало, че когато на времето изпращала мъжа си до края на селото, това е била последната им раздяла и след това вече няма да може да го види. И през ум не ѝ минавало, че ето на, с такава мъка е ушила топли дрехи, с такава мъка е извървяла толкова път, и всичко това се оказва напразно, човекът, за когото са тези дрехи, е вече погребан в земята.

Затова плачела тя — малко се поразмисли, малко поплаче.

Припомнила си сънищата, които сънуvalа вкъщи и по пътя — или те двамата весело си живеят заедно, или мъжът ѝ се завръща жив и здрав и казва, че отсега нататък повече няма да се делят. Спомнила си песничката, която сама съчинила — само няколко реда, но като ги пеела, и ѝ ставало по-леко, а и хората обичали да я слушат. Значи хубавите сънища нищо не предсказвали, а песничката сега буди само тъжни спомени.

Затова плачела тя — малко се поразмисли, малко поплаче.

Мислела за това, колко се надяват старците вкъщи, чакат сина си, чакат и нея. Припомняла си как свекърът и свекървата ѝ заръчвали побързо да отива и по-бързо да се връща, разбира се, най-добре да се върнат двамата, но ако не може, тя все пак да ги утеши с добра вест. И сега техните надежди се оказват напразни, синът им отдавна е погребан в подножието на Великата стена.

Затова плачела тя — малко се поразмисли, малко поплаче.

Тя не вярвала, че щом Ван Си-лян е мъртъв и погребан, значи няма да се видят, тя искала пак да зърне мъжа си, какво от това, че е мъртъв и погребан! Не вярвала, че Великата стена може да тегне върху тялото на нейния мъж, нали все пак тази стена е градена от хора, всяка тухла, всеки камък са редени от хора. Но кога тази Велика стена ще рухне, ще открие тялото на Ван Си-лян и тя ще може пак да го види?

Затова плачела тя — малко се поразмисли, малко поплаче.

Плачела Мън Цзян-нюй и не можела да спре. Толкова плакала, че просълзила небето и нажалила земята, а снежните преспи посивели. Забушувал вятър, той нахлувал като огромна морска вълна. Черни облаци се трупали отгоре, слизали ниско, все по-ниско, почти обвивали зъбците на стената.

И внезапно проечал грохот, сякаш небето рухнало и земята се пропукала — Великата стена се съборила на цели осемстотин ли^[3]!

Това било нещо нечувано и императорът веднага пратил хора да видят и да разпитат. Тогава разбрали, че Великата стена рухнала от плача на Мън Цзян-нюй, и заловили жената. Циншъхуан се разгневил и решил да я накаже строго — да бъде разкъсана с колесници. Но понеже узнал също, че Мън Цзян-нюй е много хубава, императорът променил решението си и съобщил, че ако Мън Цзян-нюй се съгласи да стане негова жена, няма да я наказват.

Когато разбрала какво ѝ предлага императорът, Мън Цзян-нюй се засмяла презрително и отговорила, че може да стане и императрица, но най-напред трябва да изровят труповете на Ван Си-лян и на другарите му, да ги облекат в хубави дрехи и да ги сложат в ковчези, а Циншъхуан лично да се помоли и да извърши обредите. Императорът веднага се съгласил да направи всичко както трябва.

Извадили загиналите изпод рухналата стена. И Мън Цзян-нюй наистина видяла пак своя мъж, наплакала се още веднъж над него,

облякла му топлите дрехи, които му била шила със собствените си ръце. Сложили Ван Си-лян в ковчег и императорът извършил, както подобава, целия погребален обред.

Тогава Мън Цзян-нюй се извърнала, втурнала се внезапно към стръмнината, хвърлила се върху острите скали долу — и се простила с живота.

[1] Първи китайски император, управлявал преди повече от 2000 години. ↑

[2] В стар Китай хората вярвали, че ако на крака на дива гъска се завърже писмо, гъската ще го предаде на оня, за когото е писано. ↑

[3] Ли — мярка за дължина, около половин километър. ↑

ЗАЩО СИ КАБАЯН НЕ Е БОГАТ ИНДОНЕЗИЙСКА ПРИКАЗКА

Си Кабаян отишъл с жена си на планината Геде да помоли божествата да го направят богат. Явил се един бог и му рекъл:

— Ще направя каквото поискаш, но трябва да ми назовеш само две желания. Споразумейте се с жена си какво ще искате.

Между мъжа и жената се разгорял спор. Си Кабаян искал да има много пари, а жена му — много ориз. Си Кабаян така се ядосал, че не издържал и наругал жена си:

— О, богове, нека жена ми стане грозна като маймуна!

И желанието му мигновено било изпълнено. Жена му се превърнала в маймуна. Щом видял това, Си Кабаян се разкаял и помолил боговете да върнат човешкия образ на жена му. И този път желанието му било изпълнено. Така се свършили и двете желания и Си Кабаян останал беден до края на живота си.

СИ КАБАЯН САДИ БАНАНОВО ДЪРВО ИНДОНЕЗИЙСКА ПРИКАЗКА

Си Кабаян копаел дупка. Край него минал Ки Силах и го попитал:

- Кабаян, за какво копаеш тази дупка?
- За да посадя бананово дърво.

— А за какво ти е бананово дърво?
— За да ям банани.
— А защо ще ядеш банани?
— За да стана силен.
— А за какво ти е да си силен?
— За да копая тази дупка.

**ЛУННО ЗАТЪМНЕНИЕ
БИРМАНСКА ПРИКАЗКА**

Една бедна вдовица била на смъртно легло. Накарала да повикат двамата ѝ внука.

— Момчета — казала им тя, — не мога да ви оставя злато и сребро, затова на по-големия завещавам хаванчето, а на по-малкия — чукалото на хаванчето. Ще ги намерите в кухнята. Друго нямам.

Скоро след това вдовицата умряла. По-големият внук си казал: „Защо ми е това хаванче? Да не съм слуга на някой готвач!“. Оставил хаванчето и отишъл в друго село — да си търси късмета.

По-младият му брат си казал: „Тя не би ми завещала това чукало, ако то нямаше никаква стойност за мене“. И за голямо учудване на съседите навсякъде носел чукалото със себе си. Прехранвал се, като събирил дърва в гората и ги продавал на хората от селото. Веднъж, както трупал дърва, една голяма змия се изпречила на пътя му и той от страх се покатерил на едно дърво. Но змията съвсем неочеквано проговорила.

— Няма да ти причиня зло — казала тя. — Искам само да взема за малко твоето чукало.

— За какво ти трябва моето чукало? — попитал момъкът.

— Мъжът ми умря наскоро — обяснила змията. — Ако сложа твоето магическо чукало до ноздрите му, той ще се съживи.

— Не знаех, че моето чукало е вълшебно — казал недоверчиво момъкът.

— Ела с мене и ще разбереш! — подканила го змията.

Момъкът последвал змията. На другия край на гората лежала една мъртва змия. Момъкът доближил чукалото до ноздрите ѝ и тя веднага оживяла.

— Силата на чукалото е в мириса му — обяснила змията — и тази сила ще остане, докато някой не открие тайната ѝ.

Змията благодарила на момъка и си отишла.

Момъкът тръгнал да си върви. По пътя намерил едно мъртво куче. Доближил чукалото до ноздрите на кучето и то веднага скочило. Момъкът го взел със себе си — кучето му станало верен другар.

Скоро по-малкият брат станал известен захар, който можел да вдига от постелята дори мъртвци. И никой не се досещал, че този захар дължи своята дарба на вълшебното чукало. Хората мислели, че той носи чукалото само като талисман.

След известно време умряла единствената дъщеря на царя и момъкът бил повикан да я върне към живот. Той веднага съживил принцесата. В знак на благодарност царят му дал дъщеря си за жена. Така по-малкият брат станал принц. Разбира се, той продължавал както преди да лекува хората, докато в царството не останала никъде тъга и настъпила всеобща радост.

Един ден принцът си помислил: „Моето чукало побеждава смъртта, сигурно ще може да победи и старостта“. За да провери това, той заедно с принцесата всеки ден помирился чукалото. Разбира се, принцесата била учудена от това, което вършел нейният съпруг, но го приела просто като прищявка на изкусния знахар. След време принцът забелязал, че принцесата и той самият наистина не оstarяват.

Принцът разкрил пред жена си тайната на вечната младост, но луната завидяла на двамата смъртни — завидяла им, че и те ще бъдат вечно млади като нея.

„Дори слънцето оstarява и всяка вечер става червено и грозно!“
— си казала луната и решила да открадне чукалото.

Случило се така, че един ден чукалото се намокрило и се покрило с плесен. Принцът го сложил да съхне на слънце и седнал да го пази.

— Неприлично е — запротестирала принцесата — принц да суши едно старо чукало на слънце и сам да го пази. Остави тази работа на стражата!

Тя била толкова настойчива, че накрая принцът отстъпил.

— Добре, но не мога да се доверя на никого освен на моето куче!
— казал той.

И така кучето застанало на пост край чукалото. Луната видяла, че сега вече може да краде, и слязла на земята. Денят бил слънчев и хубав. Със своята бледа светлина луната била невидима за верния пазач. Но въпреки това той надушил неканената гостенка и настръхнал. Луната грабнала чукалото и побягнала. Верният пазач я подгонил, воден от мириза на чукалото.

Оттогава и до ден-днешен кучето преследва луната. Нощем то я вижда, но през деня я разпознава само по мириза на чукалото. Понякога кучето настига луната, захапва я и се опитва да я налапа, но тя е толкова голяма, че колкото и да се опитва, то все не успява и я изпуска. Тогава гоненицата започва отново и продължава безкрайно.

Затова, когато има лунно затъмнение, бирманците казват, че кучето е захапало луната, а когато затъмнението свърши — че луната се е измъкнала от зъбите на кучето.

КАК СЕ ПАЗЯТ ВЪРБИ КИТАЙСКА ПРИКАЗКА

Един човек засадил много върби. Той се страхувал някой да не ги изскубе и наел едно дете да ги пази.

Изминали десетина дни, върбите си били все толкова, нито една не се изгубила. Тогава човекът попитал детето:

— Ти пазиш много добре, само че как го правиш?

Детето се зарадвало много на похвалата и издало тайната си:

— Ще ти кажа. Страхувах се през нощта някой да не изтръгне върбите, затова започнах всяка нощ да ги вадя и да ги крия у дома, а на следващата сутрин наново ги засаждах. Този начин е най-сигурен!

НИ БУНГСУ РАРАНГ

ИНДОНЕЗИЙСКА ПРИКАЗКА

Живели някога в едно царство седем сестри. Най-малката се казвала Ни Бунгсу Раранг.

Родителите им отдавна били починали. По-големите сестри се задомили и живеели богато. Само Ни Бунгсу Раранг останала да живее в старата схлупена къщурка на своите родители. Често си лягала гладна, защото каквото припечелвала, сестрите ѝ го вземали. Тя имала добро сърце и не можела да им откаже.

Нещастно било клетото сираче. Рано сутрин излизало и тръгвало, накъдето му видят очите. Просело или ходело по чужди къщи да чука ориз. За труда хората му давали малко натрошен ориз.

Един ден Ни Бунгсу Раранг отишла да работи при една от сестрите си. Привечер, като свършила, приготвила се да си върви и рекла:

— Како, аз си тръгвам. Дай ми малко натрошен ориз да си изпека питка.

Сестра ѝ се скарала.

— Ах ти, изтърсаче, мангустанче такова, мишле недоносче! Пада ти се да живееш в бедност, защото само знаеш да ядеш и да просиш. Не стига, че цял ден съм те хранила, ами искаш и да ти плащам. Натрошеният ориз едва ще стигне за кокошките ми. От твоята работа само губя. Махай се и да не съм те видяла повече тук.

Натъжило се момичето.

— Не се сърди. Аз не ти искам нищо насила, а само ако ме обичаш. И да не ми дадеш нищо, няма да ти се сърдя.

Тъй рекло момичето, разплакало се, върнало се вкъщи и седнало умислено на прага.

На другия ден Ни Бунгсу Раранг пак тръгнала накъдето ѝ видят очите с надежда да намери нещо за храна. Стигнала до брега на едно езеро, където едно момче ловяло риба. Спряла се да погледа, после

приближила и седнала до момчето. В този миг на въдицата се хванала малка златна рибка. Ни Бунгсу Раранг помолила момчето:

— Дай ми тая рибка, батко! Не искам да умре — тя е толкова мъничка. Пък и за ядене няма да е вкусна. Дай ми я — аз ще се грижа за нея.

Момчето имало добро сърце и дало рибката. Ни Бунгсу Раранг се зарадвала много.

— О, батко, колко си добър, много ти благодаря! — казала тя и като галела рибката, отнесла я вкъщи.

Намерила една кокосова черупка, наляла вода и пуснala рибката в нея. Нарекла я Лънгли.

От този ден момичето често си играело с рибката. Давало ѝ кашица, толкова, колкото може да изяде. И златната рибка бързо растяла. Когато станала дълга една педя, момичето я пуснalo да плува в малкото езерце край къщурката. Рибката била умна и познавала гласа на своята господарка, която често я оставяла сама и ходела да търси ориз за кашица.

Веднъж момичето се върнало с шепичка червен ориз, пълен с плява. Очистило ориза, сварило кашица. Отнесло я на брега на езерцето и запяло:

*Лънгли, Лънгли,
кашица ти нося от ориз,
счукан в дървено коритце
и пресят през златно ситце.
От ръчичката ми я вземи!*

Лънгли доплувала бавно до брега и започнала да яде. Като се наситила, отново отплувала към средата на езерцето.

Момичето ѝ носело храна всеки ден. Рибката пораснala и станала голяма колкото дете. Люспите ѝ греели като жълтици.

Вестта за златната рибка, която разбирала човешки говор, стигнала и до сестрите. Те започнали да уговорят Ни Бунгсу Раранг да им даде рибката.

— Знаеш ли колко е вкусна тази рибка, мила сестричке! Искаш ли да я уловим и да я изядем заедно? В замяна ще ти дадем една хубава

рокля.

Ни Бунгсу Раанг им отговорила:

— Не мога да ви дам златната рибка, защото после няма с кого да си играя. Тя е едничката ми радост.

Сестрите се разсърдили и я нахокали:

— Махай се тогава оттук. Няма да живееш в тази къща. Толкова малко поискахме от тебе, а ти се държиш с нас, като че ли не си ни сестра.

Сестрата преглътнала мълчаливо обидата. Срам я било за поголемите ѝ сестри, които си отишли разсърдени. Оттогава те идвали всеки ден и молели момичето да им даде златната рибка, но нито веднъж не могли да склонят Ни Бунгсу Раанг.

Един ден, докато Ни Бунгсу Раанг хранела рибката, една от сестрите издебнала и подслушала как момичето предупреждава рибката:

— Внимавай много, Лънгли, и се пази от лоши хора. Ако те повика някой, не се приближавай, докато не чуеш моята песничка, която прилича на мелодия от бамбукова свирка:

*Лънгли, Лънгли,
кашица ти нося от ориз,
счукан в дървено коритце
и пресят през златно ситце.
От ръчичката ми я вземи!*

Лънгли обещала да изпълни всичко, после спокойно отплувала към средата на езерцето и се гмурнала на дъното.

Като чула разговора на Ни Бунгсу Раанг със златната рибка, сестрата, която подслушвала, побързала да съобщи всичко на другите сестри.

В това време малкото момиче отишло да търси храна за рибката. Не минало много и на брега на езерцето се появили шестте сестри със сатър в ръка. Една от тях изпяла с престорен глас песничката на Ни Бунгсу Раанг. Рибката помислила, че е дошла господарката ѝ. Но щом приближила до брега, сестрите я ударили със сатъра по главата. Рибката се замятала бясно из водата и издъхнала. Злите сестри

отмъкнали плячката си. Насекли я на шест равни части и започнали да я пекат. Главата ѝ хвърлили на тавана, за да не я намери Ни Бунгсу Раранг.

Скоро след това Ни Бунгсу Раранг се върнала с шепичка ориз. Но изведнъж усетила такава слабост, че цялата се разтреперила и се свлякла на пода. През ума ѝ минало: „Дали не се е случило нещо с Лънгли?“.

Като се посъвзела, отишla да счука ориза. Сварила кашица и отишla при златната рибка. Повикала я, но рибката не се появила. Отново я повикала, но никой не се отзовал. Ни Бунгсу Раранг тръгнала по брега и изведнъж се стъписала. На едно място земята била опръскана с кръв. Това била кръвта на златната рибка. Клетата девойка заплакала така, сякаш била загубила най-свидния си човек. Тръгнала натам, накъдето я водели кървавите следи, и стигнала до дома на една от сестрите.

— Како, не си ли видяла кой открадна златната ми рибка?

Сестра ѝ се нахвърлила върху нея с ругатни:

— Ах ти, изтърсаче такова! Как можа да помислиш, че мога да открадна твоята рибка? Имам си всичко, каквото ми трябва — и риба, и ориз. Не съм просякиня като тебе!

Ни Бунгсу Раранг отишla при втората си сестра, но и тя я прогонила с ругатни. Другите сестри също я пропъдили. Когато стигнала до шестата сестра, чула една кокошка да кудкудяка с човешки глас:

*Кудкудяк! Кудкудяк!
На тавана във мангала
е на рибката главата.*

Сестрата подгонила кокошката и започнала да я замеря с камъни.

— Млъкни, клеветнице! Хората ще помислят, че наистина съм откраднала рибката.

И преместила набързо главата под лавицата. Кокошката отново закудкудякала и казала, че главата е под лавицата. Сестрата пъхнала главата под една глинена делва. Кокошката съобщила и това. Тогава

сестрата подгонила кокошката и я пребила с камъни. После измъкнала главата изпод делвата и я хвърлила на Ни Бунгсу Раанг:

— На ти я, щом толкова настояваш. Пък и за какво ли ми е тази мъртва глава?

Девойката я вдигнала, погладила я и я отнесла вкъщи. Изкъпала я, завила я в бяло платно и като я окадила с тамян и благовония, я заровила в основите на къщурката, точно под леглото си, защото се бояла да не дойдат сестрите и да я изровят.

Не минало много време и на гроба на Лънгли поникнал нежен филиз. Той бързо растял и скоро се превърнал в китно дърво. Но дървото не било обикновено, а златно и клоните му били отрупани със скъпоценни камъни: брилянти, изумруди и два големи колкото яйце бисера. То изльчвало ярка светлина, която огрявала цялата къщурка.

По това време царят на тази земя бил останал без царица. Повикал той своя верен слуга Ленгсер и му казал:

— Тази нощ ще направим обиколка из царството.

Когато стигнали в селото на седемте сестри, царят бил смаян от необикновената светлина, която изпълвала къщата на Ни Бунгсу Раанг. Наредил на Ленгсер да провери какво е това сияние. Ленгсер гледал, гледал, но нищо не могъл да разбере. Тогава царят сам почукал на вратата и влязъл. Ни Бунгсу Раанг се разтреперила, защото в нейния дом никога не бил влизал такъв знатен гост. От уплаха не могла да произнесе нито дума. Царят й рекъл:

— Не бой се, девойко. Ела по-близо и ми кажи какво е това странно сияние, което изльчва твоята къщичка.

Ни Бунгсу Раанг не посмяла да скрие истината и му разказала всичко. Царят отишъл да види със собствените си очи чудното дърво. То наистина било цялото от злато, клоните му — сребърни и обсипани със скъпоценни камъни. Царят се замислил. Цялото му царство едва ли струвало колкото това необикновено дърво. Той искал да го притежава, но помислил, че момичето няма да му го продаде. „По-добре да се оженя за Ни Бунгсу Раанг и тогава дървото ще бъде мое“ — помислил си царят.

Върнал се в двореца, но мисълта за чудното дърво не го напускала. На другия ден повикал Ленгсер и му заповядал:

— Иди при Ни Бунгсу Раанг и й предай моето желание да ми стане жена.

Поклонил се Ленгсер и казал:

— Вашата воля е закон за мене, царю честити.

Отишъл Ленгсер при Ни Бунгсу Раанг. Като чула предложението на царя, тя веднага се съгласила.

Вдигнали голяма сватба. Пирували и се веселили. Малкото сестриче било лика-прилика на царя, сякаш наистина имало царско потекло.

Другите сестри научили, че Ни Бунгсу Раанг станала царица. Взели дарове и отишли пред царските порти. Но царицата не ги приела. Помолили се втори път, но тя пак не пожелала да ги приеме. Едва на третия път, след като царят ѝ наредил, тя се срещнала с тях. Сестрите поискали прошка за обидите, които ѝ нанесли. Царицата им простила и ги оставила при себе си в двореца. Най-голямата сестра назначила да чука ориз, втората — за готовачка, третата — за перачка, четвъртата — да носи вода, петата — да мете край царските порти, а шестата — за прислужница.

Такава била съдбата на добрата Ни Бунгсу Раанг.

ХИЛЯДОРЪКАТА ГУАНИН КИТАЙСКА ПРИКАЗКА^[1]

Един бръснар, който току-що научил занаята си, бръснел за пръв път главата на един човек. Но тъй като все още не умеел да бръсне добре, станало така, че порязал клиента си. Изплашил се клиентът да не види кръвта и да му се кара и бързо притиснал с пръст раната. Но

раните ставали все повече и повече, а пръстите на бръснаря не достигали. И той казал с въздишка:

— Никога не съм мислил, че бръсненето е толкова трудна работа. Сега виждам, че ако човек няма толкова пръсти, колкото има хилядоръката Гуанин, по-добре изобщо да не помисля да бръсне някого.

Всъщност най-добрите бръснари разчитат само на двете си ръце, а на лошите и хиляда ръце пак няма да им стигнат.

[1] Гуанин — китайско божество, което има хиляда ръце. ↑

АЗ ИЗЧЕЗНАХ КИТАЙСКА ПРИКАЗКА

Един войник водел под конвой към главния град един монах, който бил извършил престъпление. Когато тръгвали, от страх да не забрави нещо, войникът огледал едно по едно всички неща и ги подредил в две изречения: „вързоп, чадър, окови — писма, монах и аз“. И по пътя непрекъснато си повтарял тези две изречения.

Монахът разбраł, че войникът е глупав, напил го в една кръчма, обръснал главата му до голо^[1], сложил му оковите на врата^[2] и избягал.

Войникът се събудил замаян. Боял се, че може да е станало нещо, докато е спал, и както винаги направил проверка. Потърсил вързопа и чадъра. И вързопът, и чадърът били налице и войникът казал:

— Тук са!

Напипал оковите на врата си — и те били налице, затова казал:

— Тук са!

Побутнал писмата и пак казал:

— Тук са!

Но монахът го нямало и войникът много се изплашил. После пипнал собствената си глава, съвсем гладко избръсната, и страхът му се сменил с радост, той извикал:

— Благодаря ти, небе! Благодаря ти, земя! И монахът е тук!

А след миг, съвсем объркан, попитал:

— Ами тогава аз къде съм?

[1] Китайските монаси бръснат главите си. ↑

[2] Така наречената „канга“ — окови, които се слагат на шията на престъпника. ↑

Издание:

Заглавие: Трите драконови яйца

Преводач: Бора Друмева; Красин Химирски; Бунджи Обунай;
Катерина Венедикова; Стефка Калчева; Емил Вълчев; Димитър Зашев;
Михай Христу

Език, от който е преведено: китайски; индонезийски; японски;
персийски

Издател: „Народна младеж“ — издателство на ЦК на ДКМС

Град на издавателя: София

Година на издаване: 1975

Тип: приказки

Националност: азиатска

Печатница: Държавен полиграфически комбинат „Д. Благоев“

Излязла от печат: 20.VI.1975

Редактор: Бора Друмева

Редактор на издателството: Христиана Василева

Художествен редактор: Тончо Тончев

Технически редактор: Катя Бижева

Художник: Стоян Илиев

Коректор: Мария Бозева

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/5588>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.